

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL JAUNIMO POLITIKOS PLĖTROS SAVIVALDYBĖSE 2007–2009 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2007 m. rugpjūčio 14 d. Nr. 898
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. [112-4273](#)), 2 lentelės „Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įsipareigojimų įgyvendinimo priemonės“ 76 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse 2007–2009 metų programą (pridedama).
2. Rekomenduoti savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant 1 punkte nurodytą programą ir skirti iš savivaldybių biudžetų lėšų jai įgyvendinti.

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Vilija Blinkevičiūtė

JAUNIMO POLITIKOS PLĖTROS SAVIVALDYBĖSE 2007–2009 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse 2007–2009 metų programos (toliau vadinama – ši Programa) paskirtis – plėtoti jaunimo politiką savivaldybėse: skatinti jaunimo organizacijų kūrimąsi ir veiklą, stiprinti jų ryšį su savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis, tobulinti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veiklą, teisinį jaunimo teisių apsaugos reguliavimą, gerinti savivaldybių institucijų veiklą formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką, tobulinant savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių, su jaunimu dirbančių specialistų bei savanorių kvalifikaciją, parengti ir įdiegti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo sistemą.

2. Šioje Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme (Žin., 2003, Nr. [119-5406](#)) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. PADĖTIES ANALIZĖ

3. Sparčią jaunimo politikos plėtrą Lietuvoje lemia aktyvi jaunimo organizacijų veikla, didėjantis poreikis ugdyti atsakingas asmenybes, gebančias prisitaikyti prie kintančių šiuolaikinių sąlygų. Prie jaunimo politikos formavimo Lietuvoje labai prisideda ir Europos jaunimo paktas – viena iš priemonių, padedančių įgyvendinti Lisabonos strategijoje nustatytus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslus.

4. Regioninės jaunimo organizacijų tarybos Lietuvoje pradėtos steigti 1998 metais. Šiuo metu veikia daugiau kaip dvidešimt tokių skėtinių organizacijų, nuolat steigiamos naujos. Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (iki 2006 m. rugpjūčio 15 d. – Valstybinė jaunimo reikalų taryba) (toliau vadinama – Jaunimo reikalų departamentas), Jaunimo reikalų taryba ir Lietuvos jaunimo organizacijų taryba nuolat ir įvairiomis priemonėmis skatina steigti tokias tarybas savivaldybėse ir prisideda prie jų veiklos kokybės gerinimo. Jaunimo reikalų departamentas vykdo priemones, skirtas savivaldybių jaunimo veiklai plėtoti ir regioninių jaunimo organizacijų tarybų potencialui stiprinti, taip pat nuolat rūpinasi regioninių jaunimo organizacijų tarybų kompetencijos tobulinimu. Lietuvos jaunimo organizacijų taryba nuolat teikia bendrąsias konsultacijas projektų vadybos, finansinių išteklių paieškos, ryšių su visuomene, tarptautinio bendradarbiavimo, mainų ir renginių organizavimo bei kitais klausimais.

5. Jaunimo organizacijų plėtrai ir veiklos tęstinumui savivaldybėse trukdo dažna žmogiškųjų išteklių kaita. Savivaldybėse, kurių teritorijoje nėra aukštųjų mokyklų, jaunimo organizacijų nariai – mokiniai, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programas ir aktyviai visuomeninę veiklą pradeda mokydami pagal pagrindinio ugdymo programas. Per kelerius metus įgiję patirties, jie išvyksta studijuoti į didžiuosius Lietuvos miestus. Didžiuose savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai dirba jaunimo darbuotojų darbą, organizuoja įvairius renginius, padeda užtikrinti jaunimo organizacijų veiklos tęstinumą.

6. Regioninių jaunimo organizacijų tarybų sėkmingai veiklai trukdo žmogiškųjų išteklių kaita, kompetencijos, patalpų ir organizacinės technikos stoka, nenuoseklus ir per mažas institucinis finansavimas, leidžiantis išlaikyti tik nedaug darbuotojų, nepakankama informacijos apie jaunimo veiklą sklaida.

7. Savivaldybių dėmesio jaunimo politikai, institucijų bendradarbiavimo, kompetencijos jaunimo politikos klausimais stoka lemia, kad tik trečdalyje savivaldybių teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos savivaldybių jaunimo reikalų tarybos.

8. Nuo 2005 metų regioninių jaunimo organizacijų tarybų nariai mokomi svarbiausiais jaunimo veiklos klausimais. Savivaldybių jaunimui ir su jaunimu dirbantiems darbuotojams pristatomi pagrindiniai jaunimo politikos principai, rekomenduojamos veiklos kryptys, renginių organizavimo metodikos, teikiama informacija ir panašiai. Ši veikla nesistemiška, priklauso nuo savivaldybių jaunimo aktyvumo ir savivaldybių finansinių išteklių, todėl sunku užtikrinti tolygią jaunimo politikos plėtrą.

9. Jaunimo reikalų departamento 2007 metais atlikto jaunimo situacijos sociologinio tyrimo duomenimis, 49 procentai jaunų žmonių nurodė, kad dalyvaujančiųjų jaunimo nevyriausybinių organizacijų veikloje nedaug todėl, kad apie šią veiklą trūksta informacijos. Daugelis šių jaunų žmonių gyvena atokiau nuo didžiųjų miestų. Taigi stokojama informacijos apie jaunimo veiklą ir jos teikiamą naudą tiek pačiam jaunam žmogui, tiek visuomenei.

10. Siekiant stiprinti jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėse, 2002 metais priimtas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7, 8 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. [96-4171](#)), pagal kurį vaikų ir jaunimo teisių apsauga priskirta prie valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų.

11. Pagal Jaunimo reikalų departamento turimus 2006 metų sausio mėnesio duomenis tik apie 15 procentų visų savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių atsakingi tik už jaunimo teisių apsaugą. 85 procentai savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių, be jaunimo teisių apsaugos, atlieka ir kitas su jaunimo politika tiesiogiai nesusijusias funkcijas. Tai rodo, kad dalyje savivaldybių neefektyviai įgyvendinama jaunimo politika, ne pagal paskirtį naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti. Savivaldybėse jaunimo reikalų koordinatorių atliekamos funkcijos, susijusios su jaunimo politikos įgyvendinimu, labai skiriasi.

12. Savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių funkcijos ir atsakomybė, susijusi su jaunimo politikos įgyvendinimu, plečiasi. Daugelis koordinatorių turi nemažą darbo stažą ir

patirtį, kaip įgyvendinti jaunimo politiką ar tam tikras jos priemones savivaldybėje. Tačiau reikia vis naujų specifinių jaunimo politikos įgyvendinimo, teisinio reglamentavimo, psichologinių, socialinių žinių, administracinių gebėjimų.

13. Nuo 2000 metų savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriams rengiami mokymai, seminarai, konferencijos, kuriuose įgyjama įvairių specifinių gebėjimų. Valstybinė jaunimo reikalų taryba 2003 metais išleido leidinį „Savivaldybių jaunimo politikos gairės“, kuriame aptariama jaunimo politikos būklė savivaldybėse, pateikiama gerosios praktikos pavyzdžių, rekomendacijų, padėjusių sėkmingiau plėtoti jaunimo politiką. Išleistame 2005 metais tokiam pat leidinyje pateikiamos rekomendacijos, kaip su jaunimu dirbančios įstaigos ir organizacijos galėtų bendradarbiauti. Svarbu nuolat savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorius informuoti, konsultuoti, aprūpinti metodine medžiaga.

14. Savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai kaupia, sistemina, analizuoja ir apibendrina informaciją, rengia pranešimus apie jaunimo būklę savivaldybėje, informuoja ir konsultuoja jaunus žmones, bendradarbiauja su socialiniais partneriais, valstybės ir vietos savivaldos lygmens jaunimo politiką įgyvendinančiomis institucijomis. Atsižvelgiant į darbo specifiką, būtina savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorius aprūpinti kompiuterine ir programine įranga, kuri padėtų operatyviau keisti informaciją tiek tarp pačių koordinatorių, tiek ir koordinatoriams vietoje bendrauti su jaunimo grupėmis ar organizacijomis.

15. Lietuvos jaunimo politika skirta 14–29 metų asmenims. Su jaunimu dirbantys kultūros, švietimo, sporto, socialinės apsaugos sistemų darbuotojai (ypač savivaldybėse, kur jaunimas turi mažiau galimybių) vis dažniau prabyla apie darbo su jaunimu patirties stoką, jaunimo neformaliojo švietimo, informacijos apie įvairių jaunimo organizacijų veiklą poreikį. Remiantis programų bei mokymų turinio analize, savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių atliktais situacijos tyrimais savivaldybėse, didžiuma su jaunimu dirbančių asmenų neturėjo ir neturi galimybių tobulinti neformaliojo švietimo, jaunimo neformaliojo ugdymo srities kvalifikaciją ir kompetenciją.

16. Savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veikla ir jaunimo politikos įgyvendinimas daugeliui savivaldybių nauja veikla. Kadangi nenustatyta aiškių funkcijų, siekiamų rezultatų ir kriterijų kiekvienoje savivaldybėje, labai sunku spręsti apie jaunimo reikalų koordinatoriaus darbo efektyvumą ir įgyvendinamos jaunimo politikos rezultatus.

III. PROGRAMOS TIKSLAS

17. Šios Programos tikslas – sudaryti sąlygas plėtoti jaunimo politiką savivaldybėse.

IV. PROGRAMOS UŽDAVINIAI

18. Šios Programos uždaviniai:

18.1. reglamentuoti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veiklą;

18.2. gerinti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių darbo sąlygas, sudaryti galimybes savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriams, jaunimo darbuotojams, specialistams ir savanoriams, dirbantiems su jaunimu, nuolat tobulinti kvalifikaciją;

18.3. užtikrinti įvairių institucijų ir sektorių bendradarbiavimą plėtojant jaunimo politiką savivaldybėse;

18.4. didinti jaunimo organizacijų struktūrų veiklos efektyvumą savivaldybėse;

18.5. didinti savivaldybių jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvumą;

18.6. sudaryti palankias sąlygas mažiau galimybių turinčiam jaunimui dalyvauti sprendžiant jiems svarbius klausimus, ugdyti jų saviraišką;

18.7. parengti ir įdiegti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo sistemą.

V. NUMATOMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

19. Numatomi tokie šios Programos įgyvendinimo rezultatai:

19.1. bus reglamentuota savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veikla, tai leis tinkamiau įgyvendinti jaunimo politiką visose savivaldybėse;

19.2. bus pagerintos savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių darbo sąlygos, tobulės savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių kompetencija, bus tinkamiau įgyvendinama jaunimo politika savivaldybėse, aktyviau dalyvaujama savivaldybių institucijų, savivaldybių jaunimo reikalų tarybų ar kituose posėdžiuose, kuriuose priimami sprendimai jaunimo klausimais;

19.3. bus sudarytos sąlygos racionaliau planuoti ir naudoti turimus vietinius išteklius, greičiau gauti ir skleisti informaciją, bendradarbiauti su socialiniais partneriais, valstybės ir savivaldybės lygmens jaunimo politikos įgyvendinimui svarbiomis institucijomis;

19.4. bus sustiprinta jaunimo organizacijų veikla, užtikrintas šios veiklos tęstinumas savivaldybėse;

19.5. padidės savivaldybių jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvumas;

19.6. bus sudarytos palankios sąlygos mažiau galimybių turinčiam jaunimui dalyvauti sprendžiant jiems svarbius klausimus, skatinama aktyvi jaunimo visuomeninė veikla kaimo gyvenamųjų vietovių seniūnijose;

19.7. bus parengta ir įdiegta jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo sistema, kuri padės užtikrinti tinkamą jaunimo teisių apsaugą savivaldybėse, numatyti tolesnės jaunimo politikos plėtros kryptis.

20. Numatomi tokie šios Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

20.1. įvairių institucijų ir sektorių bendradarbiavimą plėtojant jaunimo politiką savivaldybėse skatinančių renginių skaičius – 18;

20.2. informacinės ir metodinės medžiagos leidinių skaičius – 6;

20.3. savivaldybių jaunimo organizacijų mokymų skaičius – 4;

20.4. finansuotų mažiau galimybių turinčio jaunimo iniciatyvų projektų skaičius – 30;

20.5. jaunimo, dalyvaujančio sprendžiant jiems svarbius klausimus savivaldybėse, skaičiaus pokytis – 12 procentų;

20.6. institucijų ir organizacijų, dalyvaujančių vertinant jaunimo politikos savivaldybėse kokybę, skaičius – 8.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

21. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja ir kontroliuoja šios Programos įgyvendinimą ir kasmet, iki kovo 1 d., nustatytą tvarka pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei praėjusių metų priemonių įvykdymo ataskaitą.

22. Ši Programa įgyvendinama iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai patvirtintų asignavimų bei savivaldybių biudžetams patvirtintų dotacijų.

23. Šios Programos įgyvendinimo priemonės ir preliminarus lėšų poreikis joms įgyvendinti pateiktas priede.

Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse
2007–2009 metų programos
priedas

**JAUNIMO POLITIKOS PLĖTROS SAVIVALDYBĖSE 2007–2009 METŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS**

Uždavinys	Priemonės pavadinimas	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)		
				2007 metais	2008 metais	2009 metais
1. Reglamentuoti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veiklą	1.1. Parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinti pavyzdinį savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymą	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Jaunimo reikalų departamentas)	2007 metai			
	1.2. Organizuoti pavyzdinio savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymo nuostatų įgyvendinimą	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008 metai			
2. Gerinti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių darbo sąlygas, sudaryti galimybes savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriams, jaunimo darbuotojams, specialistams ir savanoriams, dirbantiems su jaunimu, nuolat tobulinti kvalifikaciją	2.1. Aprūpinti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorius kompiuterine ir programine įranga	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas	2008 metai		300	
	2.2. Organizuoti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių kvalifikacijos tobulinimą administravimo, gebėjimų planuoti bei organizuoti jaunimo veiklą, valstybės ir vietos savivaldos institucijų bendradarbiavimo, Europos Sąjungos, Europos Tarybos, Jungtinių Tautų Organizacijos ir Lietuvos integruotos jaunimo politikos būklės bei tendencijų, darbo su jaunimu, jaunimo organizacijomis ir dirbančiomis su jaunimu organizacijomis klausimais	Jaunimo reikalų departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2007–2009 metai	45	45	45

Uždavinys	Priemonės pavadinimas	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)		
				2007 metais	2008 metais	2009 metais
	2.3. Organizuoti savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių ir dirbančių su jaunimu švietimo, kultūros, sporto, socialinės apsaugos specialistų kvalifikacijos tobulinimą – suteikti jiems darbo su jaunimu neformaliojo švietimo, neformaliojo ugdymo žinių, informacijos apie jaunimo organizacijų veiklą	Jaunimo reikalų departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija, Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kultūros ministerija, savivaldybės	2007–2009 metai	10	10	10
3. Užtikrinti įvairių institucijų ir sektorių bendradarbiavimą plėtojant jaunimo politiką savivaldybėse	3.1. Organizuoti institucijų konferencijas jaunimo politikos įgyvendinimo ir informacijos sklaidos klausimais	Jaunimo reikalų departamentas	2007–2009 metai	30	30	30
	3.2. Leisti visuomenei informacinę ir metodinę medžiagą apie jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėse	Jaunimo reikalų departamentas	2007–2009 metai	20	30	50
4. Didinti jaunimo organizacijų struktūrų veiklos efektyvumą savivaldybėse	4.1. Organizuoti (pagal poreikį) jaunimo organizacijų narių mokymus	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2007–2009 metai	15	15	20
	4.2. Kasmet finansuoti jaunimo organizacijų institucinės veiklos programas	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2007–2009 metai	150	350	250
5. Didinti savivaldybių jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvumą	5.1. Organizuoti savivaldybių jaunimo reikalų tarybų nariams seminarus bei gerosios patirties sklaidos renginius	Jaunimo reikalų departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2009 metai		50	50
	5.2. Įvertinus savivaldybių jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvumą, parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinti Savivaldybių jaunimo reikalų tarybų tipinius nuostatus	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008 metai		10	
6. Sudaryti palankias sąlygas mažiau galimybių turinčiam jaunimui dalyvauti sprendžiant jiems svarbius klausimus, ugdyti jų saviraišką	6.1. Finansuoti kaimo gyvenamųjų vietovių seniūnijų jaunimo iniciatyvų projektus, taip pat projektus, skatinančius imtis visuomeninės veiklos, mokančius ir informuojančius mažiau galimybių turintį ir kaimo jaunimą	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008–2009 metai		100	100
	6.2. Finansuoti jaunimo organizacijų plėtros projektus	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008–2009 metai		100	150

Uždavinys	Priemonės pavadinimas	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)		
				2007 metais	2008 metais	2009 metais
	6.3. Parengti, patvirtinti ir įgyvendinti Atvirų jaunimo centrų ir erdvių koncepciją	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2007–2009 metai	20	430	200
	6.4. Atlikti jaunimo politikos plėtros savivaldybėse analizę ir pristatyti ją visuomenei	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2007–2009 metai	30	150	150
7. Parengti ir įdiegti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo sistemą	7.1. Parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo metodiką ir aprašą	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2007 metai	5		
	7.2. Organizuoti Jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo aprašo nuostatų įgyvendinimą	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008 metai			
	7.3. Organizuoti jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimą	Jaunimo reikalų departamentas, savivaldybės	2008 –2009 metai		15	15
Išlaidoms (iš viso)				325	955	970
Turtui įsigyti (iš viso)					680	100
Iš viso				3030		